

دهمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه‌های دریایی
29 آبان لغایت 1 آذر 91 (تهران-ایران)

تعیین کاربری مطلوب در پهنه کشاورزی در مطالعات مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی کشور

(نمونه موردی استان گیلان)

[کوروش کمالی *kourosh . kamali*]

[رضا احمدیان *Reza . Ahmadian*]

[سمیه پاک وجدان *somayeh . pakvojdani*]

کلیدواژه: خاک، ساحل، کشاورزی، گیلان، مدیریت یکپارچه.

چکیده

مناطق ساحلی به دلیل وجود بنادر حمل و نقل، کالا و مسافر، گردشگری، تامین پروتئین دریایی، وجود ذخایر نفت و گاز در فلات قاره همچنین به دلیل وجود تالابها، دلتاها، پهنه‌های گلی و آبرنگ های مرجانی از اهمیت اقتصادی و زیست محیطی ویژه‌ای برخوردارند. انجام بررسی‌های خاک و کشاورزی به منظور تهیه نقشه کاربری مطلوب اراضی ساحلی در طرح مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی کشور¹، با هدف شناسایی اراضی مستعد انواع بهره‌برداریهای کشاورزی و غیرکشاورزی مرتبط و همچنین شناخت نحوه بهره‌برداری و فعالیتهای موجود در این اراضی و تعیین نقاط بحرانی (در معرض خطر انواع فرسایش) از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است [1]. برای تحقق این اهداف باید تناسب اراضی برای هر نوع استفاده مورد نظر ارزیابی و سپس مقایسه شود [2]. با گردآوری داده‌ها و نقشه‌های رقومی موجود در زمینه خاک و تجزیه و تحلیل داده‌ها بانک اطلاعاتی گردآوری شده است. در این راستا تیپ‌ها و واحدهای اراضی مناطق ساحلی گیلان معرفی و ویژگی‌های هر یک به همراه تعریف کلاس‌های اراضی و تحت کلاس‌های آنها مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته و تناسب اراضی برای کاربری‌های اصلی کشاورزی و کاربری‌های فرعی (بسته به ناحیه مورد مطالعه) تعریف می‌گردد. این داده‌ها برای هر یک از استان‌های ساحلی از جمله نوار ساحلی استان گیلان به صورت جداول تناسب اراضی نشان داده می‌شوند. با تعریف محدودیتهای زمین برای کشاورزی و امکانات توسعه بهره‌برداری، برای هر یک از واحدهای اراضی عملیات اصلاحی مورد مطالعه قرار گرفته و بر اساس عملیات اصلاحی پیشنهادی، تناسب آبی زمین معرفی می‌گردد. به این ترتیب استفاده فعلی، استفاده مطلوب فعلی، و استفاده مطلوب آبی هر یک از واحدهای اراضی در جداول مربوطه نمایش داده می‌شوند. بر اساس این جداول، نقشه‌های تناسب اراضی برای محدوده مورد مطالعه تهیه گردیده و به این ترتیب زون‌های کاربری کشاورزی به صورت پهنه‌های رنگی در نقشه نمایش داده می‌شوند.

¹ Integrated Coastal Zone Management (ICZM) Plan